

PATRICIO PRON

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
ΜΑΡΙΑ
ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ

ΑΥΡΙΟ
ΘΑ ΜΑΣ
ΛΕΝΕ
ΑΛΛΙΟΣ

ΙΚΑΡΟΣ

ΑΥΡΙΟ ΘΑ ΜΑΣ
ΛΕΝΕ ΑΛΛΙΩΣ

Τίτλος πρωτοτύπου: *Mañana Tendremos Otros Nombres*

Πρώτη έκδοση στα ισπανικά, Penguin Random House Grupo Editorial, 2019

© Patricia Pron, 2019

© για την ελληνική έκδοση Εκδόσεις Ίκαρος, 2020

Μετάφραση από τα ισπανικά: Μαρία Παλαιολόγου

Επιμέλεια - Διόρθωση: Αλέκα Πλακονούρη

Σχεδιασμός - Εικονογράφηση εξωφύλλου: Χρήστος Κούρτογλου

Στοιχειοθεσία - Σελιδοποίηση: Ευτυχία Λιάπη

Εκτύπωση: Μητρόπολις Α.Ε.

Βιβλιοδεσία: Ηλ. Μπουντάς - Π. Βασιλειάδης Ο.Ε.

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση ή αναπαραγωγή του παρόντος έργου στο σύνολό του ή τμημάτων του με οποιονδήποτε τρόπο, καθώς και η μετάφραση ή διασκευή του ή εκμετάλλευσή του με οποιονδήποτε τρόπο αναπαραγωγής έργου λόγου τέχνης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2121/1993 και της Διεθνούς Σύμβασης Βέρνης-Παρισιού, που κυρώθηκε με τον ν. 100/1975. Επίσης απαγορεύεται η αναπαραγωγή της στοιχειοθεσίας, της σελιδοποίησης, του εξωφύλλου και γενικότερα όλης της αισθητικής εμφάνισης του βιβλίου, με φωτοτυπικές ή οποιεσδήποτε άλλες μεθόδους, σύμφωνα με το άρθρο 51 του ν. 2121/1993.

Πρώτη έκδοση: Μάρτιος 2020

ISBN 978-960-572-330-9

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΙΚΑΡΟΣ • ΒΟΥΛΗΣ 4, 105 62 ΑΘΗΝΑ • Τ: 210 322552 • www.ikarosbooks.gr

Patricio Pron

ΑΥΡΙΟ ΘΑ ΜΑΣ
ΛΕΝΕ ΑΛΛΙΩΣ

Μετάφραση
Μαρία Παλαιολόγου

ΙΚΑΡΟΣ

«Στα σαράντα τρία του χρόνια ο Γουίλιαμ Στόουνερ έμαθε αυτό που άλλοι, πολύ νεότεροι, είχαν μάθει πριν απ' αυτόν: ότι το πρόσωπο το οποίο αγαπάς στην αρχή μιας σχέσης δεν είναι το ίδιο που αγαπάς στο τέλος της σχέσης και ότι η αγάπη δεν είναι ένα τέρμα αλλά μια διαδικασία μέσα απ' την οποία το ένα πρόσωπο προσπαθεί να γνωρίσει το άλλο».

JOHN WILLIAMS, Ο Στόουνερ

Ι / ΕΙΚΟΣΙ ΤΕΣΣΕΡΙΣ ΩΡΕΣ

Μια αχτίδα φωτός γλιστρούσε στο δάπεδο, ώσπου έφτασε στον σωρό των φύλλων χαρτιού. Αυτό σήμαινε πως μία από τις τελευταίες μέρες εκείνου του καλοκαιριού τελείωνε ή άρχιζε, δεν ήξερε πλέον. Μια εποχή συνήθιζε να καυχιέται πως μπορούσε να κοιμηθεί πάντα και παντού, έφτανε μονάχα να κλείσει τα μάτια και μια στιγμή αργότερα ο ημερήσιος κόσμος τελείωνε. Πήγαιναν όμως δύο μέρες που ήταν άυπνος και αναρωτιόταν αν θα ξανάβρισκε κάποτε αυτή του την ικανότητα. Τα φύλλα χαρτιού στοιβάζονταν στα πόδια του τις τελευταίες ώρες· είχαν πέσει λίγο ή πολύ κοντά, ανάλογα με τη δύναμη που Εκείνος τα έσκιζε και τα πέταγε. Δεν ήξερε πια αν είχε αρχίσει εκείνη ή την προηγούμενη μέρα, αλλά η ιδέα τού είχε φανεί θαυμάσια: θα έσκιζε μία στις δύο σελίδες κάθε βιβλίου που απέμενε στο διαμέρισμα και ύστερα θα τις ξανάβαζε στη θέση τους σαν να μην είχε συμβεί τίποτα. Εκείνη είχε πάρει τα πράγματά της όταν Εκείνος βρισκόταν έξω, παρότι της είχε ζητήσει να το κάνει κάποια στιγμή που θα ήταν στο σπίτι. Εκείνη όμως -που πάντα ήξερε καλύτερα από Εκείνον τι ήταν αυτό που τον βόλευε ή ταίριαζε καλύτερα στη φύση του- είχε θελήσει να τον γλιτώσει

από μια σκηνή -και με την ευκαιρία να γλιτώσει και τον εαυτό της βέβαια- και είχε πάρει τα πράγματά της όταν έλειπε. Ποιος είχε πει ότι ο έρωτας είναι ένας αθόρυβος κλέφτης; Δεν μπορούσε να θυμηθεί, ούτε και τον ένοιαζε. Εκείνη δεν είχε πάρει ωστόσο όλα της τα πράγματα -Εκείνος υπέθετε ότι δεν είχε ακόμα πού να τα βάλει- και είχε αφήσει τα βιβλία της δίπλα στα δικά του, στα ράφια του διαμερίσματος.

Σε Εκείνον η ιδέα να μοιραστούν τη βιβλιοθήκη δεν είχε φανεί ούτε η καλύτερη ούτε η πιο βολική, πράγμα που δεν οφειλόταν σε υπερβολική ευαισθησία απέναντι στην ατομική ιδιοκτησία -παρότι βέβαια συνήθιζε να είναι πολύ κτητικός με τα πράγματά του-, αλλά μάλλον στο ότι γνώριζε πως εξαιτίας κάποιου ψυχαναγκασμού δεν επέστρεφε τα ξένα βιβλία. Δεν ήταν κλέφτης ασφαλώς. Είχε όμως προσέξει πως σε δύο προηγούμενους χωρισμούς είχε κρατήσει άθελά του βιβλία που ανήκαν στις συντρόφους του. Όχι πολλά, ούτε καν αυτά που του είχαν δωρίσει εκείνες -και που καιρό μετά τον είχαν κάνει να σκεφτεί πως δεν τον γνώρισαν ποτέ στ' αλήθεια-, αλλά βιβλία που ήταν δικά τους κι Εκείνος δεν τους επέστρεψε ποτέ. Μια σκέψη τον συμφιλίωνε με τον εαυτό του κάποιες φορές - πως αν εκείνες δεν είχαν προσέξει την απουσία τους, αν δεν είχαν απαιτήσει τα βιβλία, ούτε του είχαν χρεώσει πως τα είχε κρατήσει, ήταν επειδή στην πραγματικότητα και κατά βάθος δεν τα χρειάζονταν ή δεν τα χρειάζονταν τόσο όσο Εκείνος, που επίσης δεν τα είχε καμία απολύτως ανάγκη. Εντέλει μπροστά στην πραγματικότητα του χωρισμού και των φρικτών αλλαγών που είχε εγείρει, και άλλων που απέμεναν να προκαλέσει, κανένα βιβλίο δεν ήταν απαραίτητο, σκεφτόταν εκείνη τη στιγμή. Μια φορά ωστόσο, στην αρχή της σχέσης τους, Εκείνη τον εί-

χε πάρει από το χέρι αιφνιδιαστικά και τον είχε οδηγήσει μέσα σε ένα βιβλιοπωλείο, μπροστά από το οποίο περνούσαν καθώς επέστρεφαν από το μεσημεριανό γεύμα· είχε σταθεί μπροστά σε ένα από τα ράφια και είχε μείνει να κοιτάζει τα βιβλία με μια σοβαρή έκφραση απόλυτης συγκέντρωσης, που Εκείνος είχε ήδη δει σε κάποιες ευκαιρίες και θα ξανάβλεπε -και θα αγαπούσε- τα επόμενα πέντε χρόνια, και στη συνέχεια είχε βγάλει από τα ράφια έξι εφτά βιβλία, που του είχε αφήσει στα χέρια δίχως να πει λέξη. Βγαίνοντας από το βιβλιοπωλείο, αφού είχε πληρώσει, Εκείνη του τα είχε δώσει λέγοντάς του: «Τα χρειάζεσαι». Εκείνος όμως -έλεγε στον εαυτό του- δεν θυμόταν πια γιατί Εκείνη νόμιζε πως χρειαζόταν αυτά τα βιβλία, ούτε ποια ήταν, παρότι θυμόταν τη σκηνή πεντακάθαρα. Πράγματι θυμόταν πολύ καλά τα πάντα, κάτι που αποτελούσε πρόβλημα δεδομένων των συνθηκών. Οι μισές από τις σελίδες των βιβλίων που του είχε χάρισει Εκείνη αναπαύονταν ήδη στο δάπεδο, αποκομμένες από τις υπόλοιπες μέσω της διαδικασίας σκισίματος μίας στις δύο σελίδες, πράγμα που σε Εκείνον φαινόταν ο καλύτερος τρόπος να μοιραστούν τα υπάρχοντά τους· αν μπορούσε -σκεφτόταν-, θα έκοβε επίσης στη μέση το κρεβάτι, το τραπέζι, καθεμιά από τις καρέκλες, τα ράφια, τα φωτιστικά, τα ποτήρια, τα πιάτα, τον νεροχύτη, τα φυτά. Θα έπρεπε να υπάρχει ένας τρόπος να χωριστούν επίσης οι αναμνήσεις, έτσι ώστε απ' όλα όσα είχαν κάνει μαζί και τους είχαν συμβεί Εκείνος να κρατούσε μονάχα τα μισά, για να γίνει πιο ελαφρύ το φορτίο του. Οπωσδήποτε καλύτερο θα ήταν να μην τον είχε αφήσει Εκείνη, αλλά αυτό είχε συμβεί πια, κι Εκείνος -που κάποιες φορές είχε επίσης καυχηθεί πως είχε μια εκτεταμένη ερωτική ζωή πριν από την εμφάνισή της, παρότι είχε μονάχα

δύο συντρόφους και τις δύο όχι για πολύ καιρό- είχε ανακαλύψει απότομα πως δεν ήξερε πώς να τραβήξει μπροστά, ότι Εκείνη είχε πάρει επίσης μαζί της τις οδηγίες για να το κάνει. Έξω υπήρχαν δρόμοι και κτίρια και ταράτσες που θα πρέπει να έλαμπαν εξοργιστικά στην αρχή ή στο τέλος αυτού που ήταν μία από τις τελευταίες ημέρες εκείνου του καλοκαιριού. Πιο πέρα, περνώντας τους τελευταίους οικισμούς, θα πρέπει να υπήρχαν έρημες εκτάσεις και τα λιβάδια για τα οποία μιλούσαν οι ποιητές και οι ερωτευμένοι, αλλά σε Εκείνον φαινόταν αδύνατον και πλέον δεν έτρεφε ελπίδες πως θα τα ξανάβλεπε όλα αυτά κάποια μέρα. Σκεφτόταν Εκείνη, ή μάλλον την ένιωθε· για να το πούμε καλύτερα, ένιωθε την απουσία της και τον τρόπο που βάραινε πάνω του εδώ και δύο μέρες και σκεφτόταν πως αν ήταν κλέφτης, φημισμένος και αποτελεσματικότατος κλέφτης, θα έκλεβε την απουσία της και θα την πέταγε στη θάλασσα για να μην τη βιώσει ξανά κανείς, πολύ περισσότερο Εκείνος. Αλλά δεν ήταν κλέφτης βέβαια, περνούσε μια σελίδα και έσκιζε την επόμενη και συνέχιζε έτσι, βιβλίο το βιβλίο, προσπαθώντας να μη σκέφτεται αυτό που κάνει, νιώθοντας θύμα ενός πόνου που τον παρέλυε τόσο βαθιά, ώστε δεν του επέτρεπε καν να συνεχίσει να κλαίει, νιώθοντας μόνος για πρώτη φορά εδώ και πολύ καιρό, μιλώντας μόνος, προσπαθώντας να υπενθυμίσει στον εαυτό του -δίχως να τα καταφέρνει εντελώς- πως δεν είχαν αποκολληθεί όλα αυτά που είχαν θελήσει να παραμείνουν ενωμένα και δεν είχαν αποχωριστεί όπως τα φύλλα που ξέσκιζε από τα βιβλία και κείτονταν γύρω του, στο δάπεδο, μία στιγμή προτού Εκείνος τα μαζέψει και τα πετάξει στα σκουπίδια.

Ήταν πια εντελώς ξύπνια όταν η φίλη της άνοιγε την πόρτα και την έκλεινε απαλά πίσω της καθώς έβγαινε από το διαμέρισμα· είχε ξυπνήσει πολύ πριν, τη στιγμή που η Ντ. είχε καθίσει στο τραπέζι του σαλονιού και είχε αρχίσει να τρώει το πρωινό της προσποιούμενη πως η φίλη της δεν ήταν εκεί. Εκείνη είχε προτιμήσει να υποκριθεί πως εξακολουθεί να κοιμάται, γιατί διαφορετικά θα είχαν αρχίσει την κουβέντα και θα κατέληγαν να μιλάνε για τον λόγο που Εκείνη βρισκόταν εκεί, στο διαμέρισμα της Ντ., προσποιούμενη πως κοιμόταν στον καναπέ, ακούγοντας τους θορύβους που έκανε η φίλη της όσο πηγαινοερχόταν στο σαλόνι για να ετοιμαστεί και να πάει για δουλειά. Η Ντ. ήταν από τους ανθρώπους που τους είναι αδύνατον ν' αφήσουν το διαμέρισμά τους χωρίς να γυρίσουν πίσω φτάνοντας στην πόρτα για να πάρουν κάτι που είχαν ξεχάσει.

Εκείνη έμεινε λίγο ακόμα κάτω απ' το σεντόνι αφότου η Ντ. είχε επιτέλους φύγει. Άκουγε τους θορύβους που έβγαζε το κτίριο και έπαιρνε βαθιές ανάσες. Την προηγούμενη μέρα είχε ειδοποιήσει ότι σήμερα δεν θα πήγαινε για δουλειά και είχε κατά νου ν' αρχίσει να ψάχνει για καινούριο διαμέρισμα,

αλλά εκείνη τη στιγμή δεν ένιωθε πως είχε τη δύναμη να το κάνει. Μια συνήθεια που κρατούσε από την εφηβεία της ακόμα την έκανε να προσπαθήσει να φανταστεί πώς θα την έβλεπε κάποιος άλλος εκείνη τη στιγμή, στην αρχή μιας κατάστασης που τώρα έμοιαζε μονάχα με τέλος. Αν κάποιος μπορούσε να την παρατηρήσει εκείνη τη στιγμή, σκέφτηκε, θα αναγκαζόταν να τη ρωτήσει πώς έφτασε σ' αυτή την κατάσταση, τι έκανε ξαπλωμένη στον καναπέ μιας Πορτογαλίδας φίλης με το όνομα μιας κυνηγού, με μια βαλίτσα στα πόδια του, από την οποία δεν είχε βγάλει ακόμα τίποτα, προξενώντας στον εαυτό της όλον αυτό τον πόνο και προκαλώντας τον και σε έναν άλλο άνθρωπο. Γιατί τον είχε αφήσει; Όπως όλες οι ερωτήσεις, είχε κι αυτή μια απάντηση απλή και μια απάντηση σύνθετη, αλλά σε Εκείνη δεν άρεσε καμία από τις δύο και προτιμούσε να μη σκέφτεται καν την ερώτηση, που ωστόσο ήταν αναπόφευκτη αν επιθυμούσε να συνεχίσει να παίζει αυτό το παιδικό παιχνίδι, να κοιτάζει τον εαυτό της μέσα από τα μάτια κάποιου άλλου, εκεί, ξαπλωμένη στο σαλόνι ενός διαμερίσματος που δεν ήταν το δικό της, παίρνοντας βαθιές ανάσες.

Όταν τελικά σηκώθηκε, προτίμησε να καθυστερήσει λίγο ακόμα τη στιγμή που θα έβγαινε στον δρόμο κι άρχισε να περιφέρεται στο διαμέρισμα. Το ήξερε καλά· είχε βρεθεί εκεί με άλλες ευκαιρίες, κι ωστόσο αυτή τη στιγμή της φαινόταν πως τριγύριζε εκεί για πρώτη φορά, με δυνάμεις που δεν διέθετε τις άλλες, καθώς οι καλοί της τρόποι την είχαν εμποδίσει να κάνει ό,τι έκανε αυτή τη στιγμή κι αυτό που πάντα επιθυμούσε να κάνει όταν έμπαινε σε καινούριο σπίτι, να ανοίξει συρτάρια, να ψαχουλέψει ντουλάπες, να κοιτάξει κάτω απ' τα κρεβάτια· να αναζητήσει εντέλει στα πράγματα και στη διάταξή

τους κάτι που θα της μιλούσε για τους ιδιοκτήτες, λες και όλα εκείνα τα πράγματα να ήταν στοιχεία κάποιου εγκλήματος για το οποίο μονάχα Εκείνη είχε πληροφορίες. Φυσικά το έγκλημα ήταν η ταυτότητα, η κρυφή και μυστική προσωπικότητα των ανθρώπων που κατοικούσαν σ' αυτά τα σπίτια, η απουσία των οποίων τη δεδομένη στιγμή πρόσφερε παραδόξως την ευκαιρία να τους γνωρίσει. Η Ντ. που προέκυπτε από τα ελάχιστα αντικείμενα τα οποία διέθετε, και που Εκείνη μπορούσε να δει τριγυρίζοντας απλώς στο διαμέρισμα, ήταν διαφορετική από αυτή που γνώριζε, μια γυναίκα νεαρή και σχετικά απερίσκεπτη, που είχε φτάσει στη Μαδρίτη κάποια χρόνια πιο πριν επειδή ήθελε να συνεχίσει με μια ερωτική σχέση, που ωστόσο είχε λήξει λίγο αργότερα. Ποιος είχε πει πως οι σχέσεις που λειτουργούν σε ένα μέρος τείνουν να μη λειτουργούν σε ένα άλλο; Δεν θυμόταν, αλλά υπήρχε μια αλήθεια ελαφρώς αποκαρδιωτική σ' αυτό, που η Ντ. ίσως γνώριζε εκ των προτέρων, αλλά είχε αγνοήσει σηκώνοντας τους ώμους της, ένας τρόπος με τον οποίο αντιμετώπιζε γενικότερα τις απόψεις που τη δυσάρεστούσαν και τα λάθη που έκανε. Η Ντ. που ξεπρόβαλλε μέσω των αντικειμένων που είχε συγκεντρώσει σ' εκείνο το διαμέρισμα από τον χωρισμό της και μετά ήταν διαφορετική, σκεφτόταν Εκείνη. Στα πράγματά της και στη διάταξη αυτών των πραγμάτων υπήρχε μια επιτακτική ανάγκη τάξης και συμμετρίας, που δεν φαινόταν να ταιριάζει με τον τρόπο που συνήθιζε να συμπεριφέρεται στους άλλους ή να μιλάει για τον εαυτό της, λες και η παρορμητικότητά της και ο χαρωπός αυτοσχεδιασμός με τα οποία έκανε τα πάντα υπηρετούσαν τον στόχο της να κρύψει τη βαθιά ανάγκη μιας τάξης δίχως αποκλίσεις, μια ξεκάθαρη διευθέτηση των πραγμάτων στο διαμέρισμα, τα

αντικείμενα του οποίου μιλούσαν με τέτοια ευγλωττία για το ποια ήταν στην πραγματικότητα, που αν το ήξερε, το πιθανότερο είναι να μην είχε αφήσει ποτέ κανέναν να μπει εκεί μέσα.

Αναρωτήθηκε αν το διαμέρισμα που είχαν μοιραστεί οι δυο τους μέχρι χτες αντικατόπτριζε τουλάχιστον εν μέρει τη δική της προσωπικότητα, όπως έκανε αυτό της Ντιάνα, ή αν αυτό που αποκάλυπτε ήταν η προσωπικότητα Εκείνου, ή καλύτερα η ύπαρξη μιας προσωπικότητας που ήταν προϊόν αυτού του διμύτσου ζώου που είναι κάθε ζευγάρι· δεν ήταν το μοναδικό διαμέρισμα όπου είχαν μείνει τα πέντε χρόνια που ήταν μαζί, αλλά ήταν το πρώτο στο οποίο Εκείνη είχε σκεφτεί τον εαυτό της για μια περίοδο μεγαλύτερη από αυτή που όριζε το συμβόλαιο μίσθωσης, για κάποιο διάστημα που θα μπορούσε να έχει περιγράψει, σε άλλη στιγμή, με την κενή νοήματος φράση «για πάντα». Γνώριζε πως η έκφραση είχε ένα κάπως διαφορετικό νόημα απ' αυτό που είχε στο παρελθόν, όταν η δουλειά της και η δουλειά Εκείνου, τόσο διαφορετικές, ήταν ωστόσο ένα καταφύγιο σχετικά σίγουρο απέναντι στις ασυνέχειες της επαγγελματικής ζωής, και η Μαδρίτη δεν έδωχνε από τα σπλάχνα της ζευγάρια όπως εκείνα, που είχαν ζήσει εδώ κι εκεί ώπου να βρουν το διαμέρισμα από το οποίο μπορούσαν να βλέπουν ένα κομμάτι κάποιου πάρκου, δρόμους, ταράτσες όπου ποτέ δεν υπήρχε κανείς και αντανακλούσαν τον ήλιο τυφλώνοντάς τους όταν τις κοίταζαν, καθηλωμένοι σε μια στιγμή ονειροπόλησης ή απραξίας. Αναρωτήθηκε αν Εκείνος θα κοίταζε αυτή τη στιγμή τις ταράτσες με μάτια μισόκλειστα και ευχήθηκε να ήταν καλά ή τουλάχιστον καλύτερα από Εκείνη, παρότι ήξερε πως ήταν απίθανο. Σκέφτηκε πως ίσως έπρεπε να του τηλεφωνήσει και έβγαλε το κινητό της από την τσάντα που το είχε βιά-

λει το προηγούμενο βράδυ· υπήρχαν οχτώ αναπάντητες κλήσεις δικές του και διάφορα μηνύματα, που αποφάσισε πως δεν θα διαβάσει. Άρχισε να σκέφτεται τι είχε συμβεί, ποια στιγμή και γιατί είχαν αποφασίσει –αν και στην πραγματικότητα είχε αποφασίσει Εκείνη μονάχα, που του είχε επιβάλει την απόφασή της με τρόπο ο οποίος γνώριζε πως ήταν μισητός και θλιβερός– να σταματήσουν να είναι ζευγάρι, να διαμελίσουν το διμούτσουνο ζώο, το τέρας που είχαν υπάρξει, να χωρίσουν οριστικά.

Δεν ήξερε γιατί είχαν χωρίσει· πράγματι, όσο περισσότερο το σκεφτόταν, τόσο πιο δύσκολο του φαινόταν να πει τι είχε συμβεί. Ίσως Εκείνη να είχε πάρει την απόφαση κατά τη διάρκεια αυτού του καλοκαιριού, οποιαδήποτε από τις μέρες που είχε γυρίσει στο διαμέρισμα και του είχε διηγηθεί πώς πέρασε στη δουλειά, τον είχε ρωτήσει για τη δική του, είχαν μαγειρέψει μαζί, είχαν μαλώσει για το ποιος απ' τους δύο είχε ξεχάσει ν' αγοράσει το ένα και το άλλο, είχαν γελάσει, ύστερα είχαν δει μια ταινία ή είχαν καθίσει να διαβάσουν, ο ένας δίπλα στον άλλο, στο κρεβάτι ή στον καναπέ του σαλονιού, είχαν κοιτάξει για τελευταία φορά μέσα στη μέρα τα κοινωνικά τους δίκτυα -στο τηλέφωνο, βιαστικά-, είχαν βουρτσίσει τα δόντια τους στο μπάνιο, χρησιμοποιώντας εναλλάξ την ηλεκτρική οδοντόβουρτσα, το στοματικό διάλυμα, τον νιπτήρα, είχαν ξαπλώσει, κι Εκείνος, όπως πάντα, είχε κοιμηθεί πρώτος αφήνοντας Εκείνη στον κόσμο της ημέρας - και στις δυσκολίες του. Ίσως -συνέχιζε Εκείνος- να είχαν συμβεί όλα μια τέτοια μέρα, δίχως γεγονότα ιδιαίτερης σημασίας, ούτε κάποια υπόσχεση πως θα συνέβαιναν την επόμενη μέρα. Ίσως το μοναδικό που είχε συμβεί να ήταν

πως Εκείνη είχε καταλάβει –όπως το είχε καταλάβει Εκείνος και-
ρό πριν- πως δεν υπήρχε, ούτε επρόκειτο να υπάρξει κάτι πε-
ρισσότερο απ’ αυτό, από την επανάληψη κάτι εντελώς τετριμ-
μένου και πως δεν άξιζε να επαναλαμβάνεται, μονάχα που το
εξευγένιζε εξομοιώνοντάς το με την ιδέα πως αυτό ήταν η ευ-
τυχία και πως ήταν έτσι όπως ήταν ή όπως εκδηλωνόταν αυτό.

Φυσικά αυτό ήταν η ευτυχία ή ό,τι πιο κοντινό σε αυτή μπο-
ρούσε να επιτευχθεί, σκεφτόταν Εκείνος· μπορούσε όμως να
καταλάβει πως αυτό σε Εκείνη δεν φαινόταν αρκετό. Στην αρ-
χή όλα είχαν ένα νόημα, που φαινόταν πως είχε χαθεί, αν και
πιθανότατα είχε χαθεί μονάχα το πρόσχημα πως είχαν. Ίσως γι’
αυτό τον λόγο Εκείνη είχε αποφασίσει να αναζητήσει εραστή,
πιθανόν κατά τη διάρκεια ενός ταξιδιού από εκείνα που έκανε
τακτικά. Συχνά δανειζόταν ένα αυτοκίνητο και διέσχιζε τα προ-
άστια για ώρες ψάχνοντας έμπνευση ή επισκεπτόταν άλλες πό-
λεις, κάποιες απ’ αυτές τόσο απομακρυσμένες, ώστε υποχρε-
ωνόταν να περάσει τη νύχτα εκεί. Εκείνος την είχε συνοδεύσει
μία φορά σε κάποια απ’ αυτές τις εκδρομές και είχε ασχοληθεί
με το να την παρατηρεί διακριτικά, να μελετά στο πρόσωπό της
την έκφραση προσοχής ή ανυπομονησίας, με τα ανοιχτόχρωμα
μάτια της μισόκλειστα, σαν να υπήρχε κάτι μπροστά της –στην
άλλη πλευρά του κρύσταλλου, στο βάθος του αυτοκινητόδρο-
μου- που την τύφλωνε. Δεν υπήρχε όμως τίποτα ή τίποτα που
μπορούσε να αναγνωρίσει Εκείνος, λες Εκείνη κι Εκείνος να εί-
χαν διαφορετικό τρόπο να κοιτάζουν ή λες και μονάχα Εκείνη
να έβλεπε κι Εκείνος να ήταν τυφλός. Στην οδήγηση ήταν απο-
φασιστική και αδέξια· τα χέρια της φτεροκοπούσαν πάνω στους
μοχλούς και στα κουμπιά, λες και της φαίνονταν ξένα στην επα-
φή και δεν ήταν σίγουρη γι’ αυτό που έκανε. Το στιλ της, κατά

τα λοιπά, ήταν σπασμωδικό, αλλά ενέπνεε εμπιστοσύνη και καυχήσιον πως δεν είχε κάποιο ατύχημα ποτέ, ούτε μία φορά.

Η έμπνευση αυτών των ταξιδιών, στα οποία δεν τον προσκαλούσε ποτέ, και εκείνων που έκανε σε άλλες πόλεις και σε άλλες χώρες, πιο μεγάλα συνήθως, δεν καθρεφτιζόταν στα έργα της ή τουλάχιστον Εκείνος δεν το έβλεπε. Ήταν λες και η επιρροή τους είχε αρνητικό χαρακτήρα, λες κι Εκείνη παρατηρούσε τα σπίτια και τα κτίρια, και ιδιαίτερα αυτά της περιφέρειας, ως παραδείγματα αυτού που δεν έπρεπε να γίνει, για να αποφευχθεί κάποιο σφάλμα στο οποίο διαφορετικά θα είχε πέσει. Εκείνος θεωρούσε πως είχε δει αυτή της την ιδιότητα, την εξαιρετική πρωτοτυπία της δουλειάς της, αμέσως μόλις τον είχε γνωρίσει, όταν, στο τέλος μιας νύχτας που είχαν περάσει μαζί στο διαμέρισμά της, μία από τις πρώτες, Εκείνος της είχε ζητήσει να του δείξει τη δουλειά της, κι Εκείνη είχε ανοίξει τον υπολογιστή της και του είχε επιτρέψει να μελετήσει κάποια σχέδια και τις φωτογραφίες από ορισμένες μακέτες. Τα κτίρια θα χτιζόνταν στη διάρκεια αυτού του έτους, αλλά Εκείνη δεν θα έμενε ποτέ ικανοποιημένη με το αποτέλεσμα, πάνω στο οποίο δεν επρόκειτο να έχει κανέναν έλεγχο· είχαν περάσει στα χέρια ενός από τους τρεις ιδιοκτήτες του γραφείου για το οποίο δούλευε, και ο άνθρωπος είχε προσθέσει κάποιους εξωτερικούς διάκοσμους που Εκείνη είχε περιγράψει κάποτε σαν «τα ελαφρώς γεωμετρικά ορνιθοσκαλισμάτα ενός χαζού παιδιού που βαριέται στο μάθημα» και με μια άλλη ευκαιρία, πιο ευθέως, ως «γεροντικές ψωλές και όσχεα που κρέμονται πάνω από μια πόρτα». Όταν Εκείνος της είχε ζητήσει να του δείξει ένα από τα κτίρια σε κάποια από τις εξορμήσεις της στην περιφέρεια, είχε αρνηθεί, αλλά Εκείνος είχε αναζητήσει αργό-

τερα τις εικόνες στο διαδίκτυο· οι διάκοσμοι συνιστούσαν αυτό που ο κόσμος θεωρούσε «υπογραφή» αυτού του αρχιτέκτονα, ένας από εκείνους τους Ισπανούς αρχιτέκτονες που το γόητρό τους είναι σημαντικά κατώτερο από εκείνο των διακεκριμένων συναδέλφων τους, αλλά αντιθέτως δημιουργούν πράγματα που δεν καταλήγουν να γίνουν σχεδόν αμέσως ερείπια. Δεν έμοιαζαν όμως με όσχεο, ή αυτό σκέφτηκε Εκείνος. Η δύναμη της πρωτοτυπίας των σχεδίων που Εκείνη του είχε δείξει εκείνο το βράδυ είχε εξαφανιστεί εντελώς ωστόσο, κι Εκείνος θα πρόσεχε την απουσία της σε καθένα από τα έργα που σχεδίαζε αλλά δεν θα εκτελούσε τα επόμενα χρόνια, που θα εκτελούσαν οι εργοδότες της στο αρχιτεκτονικό γραφείο, μεγαλύτεροι άντρες όλοι, οπαδοί της ορθής γωνίας και των επάλληλων επιπέδων, όπως αυτά ενός αλλήθωρου βλέμματος.

Πώς ζούσε Εκείνη μ' αυτό; Ίσως Εκείνος να μην την είχε ρωτήσει αρκετά, απορροφημένος καθώς ήταν στη συγγραφή των βιβλίων του και στα άλλα πράγματα τα οποία έκανε και όλα τους διέπονταν από μια ελευθερία και μια διαθεσιμότητα που απαιτούσαν σε αντιδιαστολή μια μάλλον χαλύβδινη τάξη, μια ορισμένη προβλεψιμότητα για τα γήινα τεκταινόμενα, που ίσως Εκείνη να μην είχε ανεχτεί. Κάθε φορά που το σκεφτόταν, ένιωθε να του λείπει ο αέρας· τα συναισθήματά του εγείρονταν σχηματίζοντας ένα μεγάλο κύμα, που πρώτα υψωνόταν μπροστά στα μάτια του και στη συνέχεια τον κατάπινε διαμελίζοντάς τον με την ορμή του. Κι ωστόσο δεν μπορούσε να σταματήσει να το κάνει, ξαπλωμένος στο δάπεδο ή στο κρεβάτι, κυρίως στα σκοτεινά, θύμα ενός σωματικού πόνου που ήξερε ότι προκαλούσε ο ίδιος στον εαυτό του κατά κάποιο τρόπο, παρότι δεν ήταν Εκείνος αυτός που είχε ευνοήσει την ανταλλαγή

κοινοτοπιών με την οποία Εκείνη είχε τελειώσει μαζί του, μια ανταλλαγή που σε άλλες συνθήκες θα του είχε προκαλέσει γέλιο. Εκείνη είχε πει απλώς «Θέλω να σου μιλήσω», αλλά ύστερα είχε αρχίσει να κλαίει· πάντα σκεφτόταν πως Εκείνη φαινόταν πιο μαλακή απ' αυτόν, αλλά στην πραγματικότητα ήταν πιο σκληρή, κι εκείνη τη στιγμή ανακάλυπτε πως έκανε λάθος, πως ήταν Εκείνος που φαινόταν πιο μαλακός απ' αυτή, αλλά στην πραγματικότητα ήταν πιο σκληρός. Ώρες μετά Εκείνος είχε επίσης καταφύγει στο κλισέ, αλλά δεν μετάνιωνε γι' αυτό που την είχε ρωτήσει επειδή ήταν κοινοτοπία, παρά για την απάντηση που του είχε δώσει Εκείνη και που Εκείνος θα προτιμούσε να μην είχε ακούσει. «Υπάρχει άλλος;» την είχε ρωτήσει. Κι Εκείνη είχε απαντήσει ναι.